

Marknadsdialog mellan byggbranschen och Fortifikationsverket

Frågor: totalforsvar@byggforetagen.se

Marknadsdialog mellan byggbranschen och Fortifikationsverket

Frågor: totalforsvar@byggforetagen.se

Program

- Inledning
Lars Redtzer, Byggföretagen och Jan Kinnander, Fortifikationsverket
- Fortifikationsverkets planer och behov
Ulrika Hörgren, Projektdirektör, Ronnie Svensson, upphandlingschef
- Så förbereder du dig som företagare
*Veronica Sandström, kommunikationschef
Maskinentreprenörerna*
- Panelsamtal
*Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna,
Innovationsföretagen, Installatörsföretagen
och Maskinentreprenörerna*

BYGGFÖRETAGEN

FORTIFIKATIONSVERKET

En säker värld för en säkrare värld

Marknadsdialog 6 maj 2026

Våra huvuduppgifter

- Leverera väl fungerande mark, anläggningar och lokaler för försvarssektorns behov
- Utveckla fortifikatorisk kompetens – skydds- och anläggningsteknik – för totalförsvaret

Från slott till koja

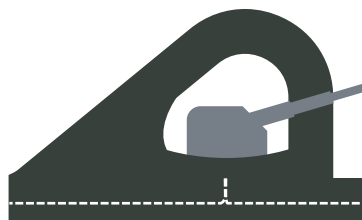
FORTV i siffror

370 000 hektar
mark varav
skog **100 000**

6 400 byggnader
varav drygt **300** är
skyddade som
byggnadsminnen

5 000
försvarsanläggningar

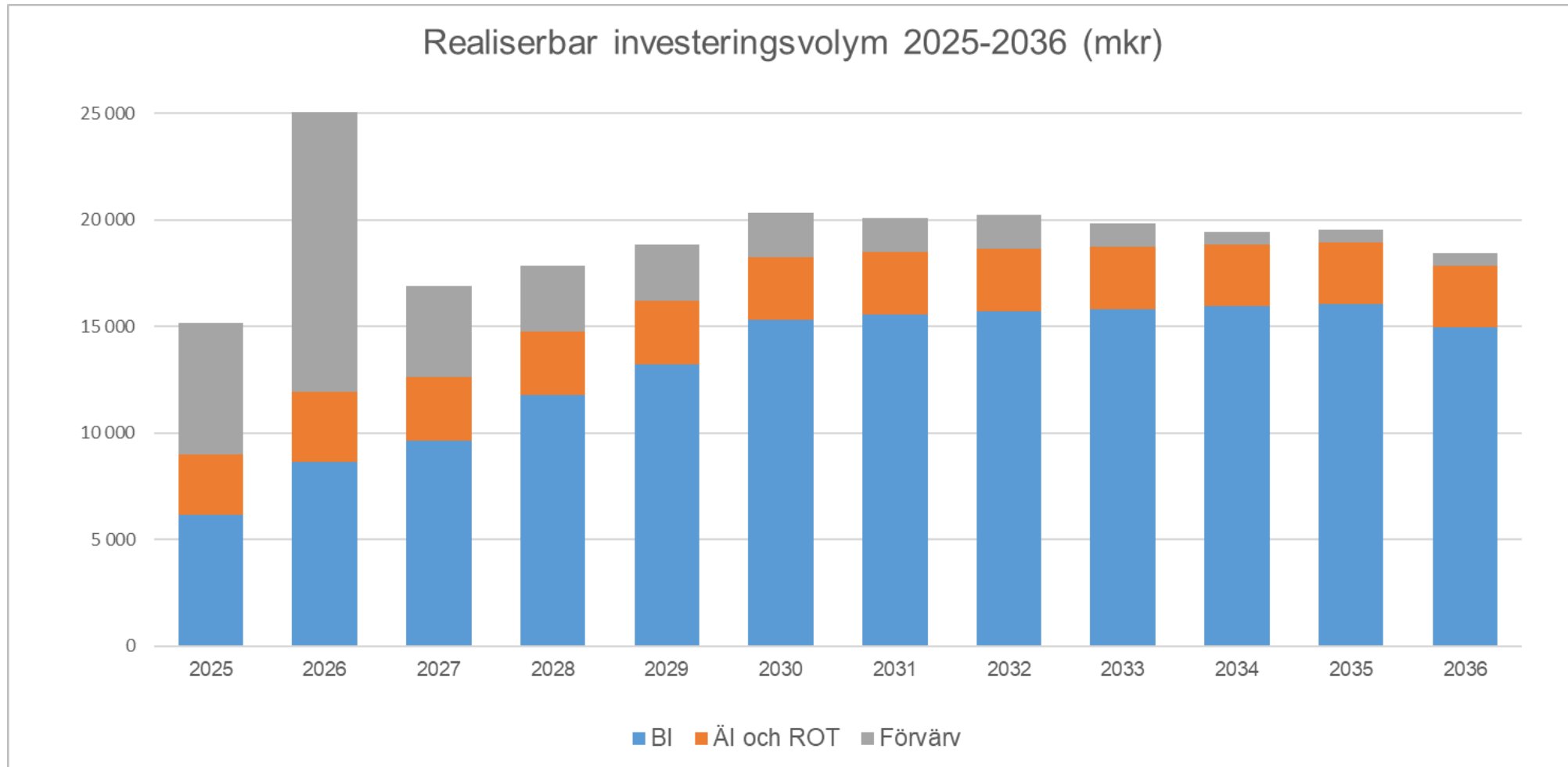

9 flygfält
13 hamnar
350 mil egen väg

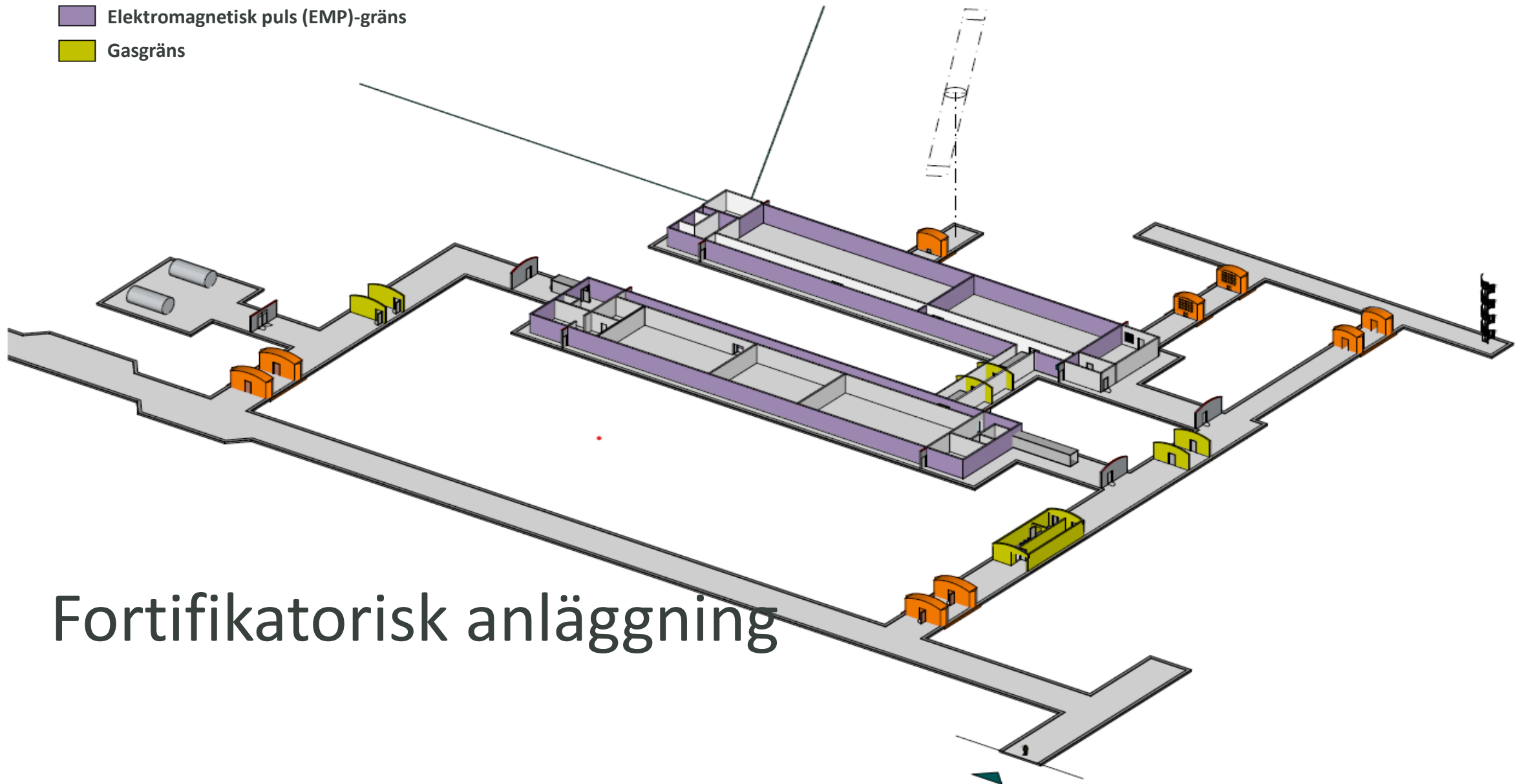

1200
anställda

Bedömd investeringsvolym - Försvarsbeslut 2025-2030

- Stötvågsgräns
- Elektromagnetisk puls (EMP)-gräns
- Gasgräns

Fortifikatorisk anläggning

Stöd till totalförsvaret

Analys & Rådgivning

Anvisningar

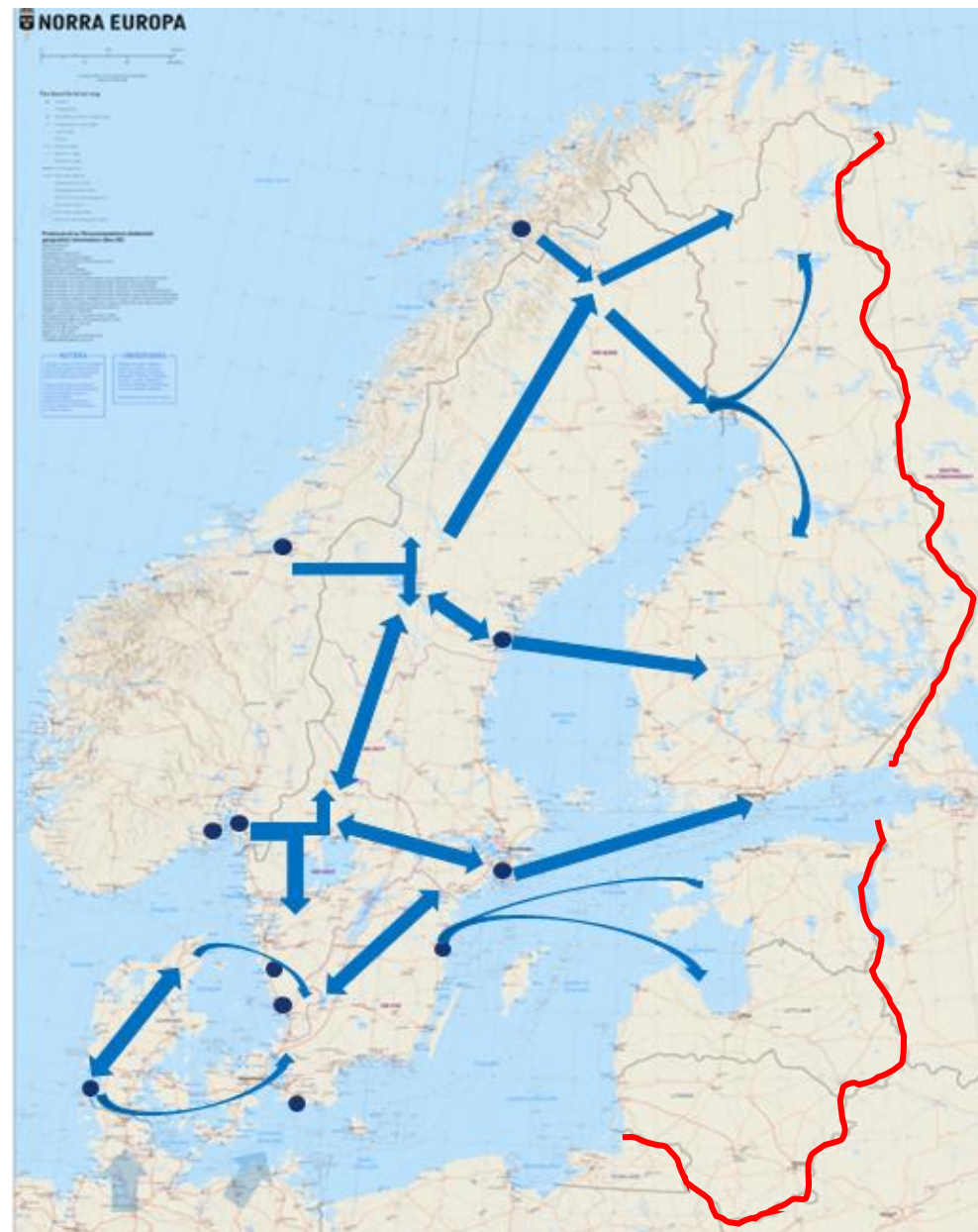

Produkter

Utbildning

Nato medlemskap

Byggnads- och reparationsberedskap!?

En oljeanläggning i Lviv blir bombad av en rysk missil, i mars 2022. Foto: Shutterstock.

FORTIFIKATIONSVERKET

Frågor?

Vi växer över hela landet

I försvarsbeslut 2020 bestämde riksdagen att återetablera regementen i Östersund, Sollefteå, Falun och Kristinehamn. Tillsammans med Försvarsmakten arbetar vi med att utforma respektive område.

A man in camouflage gear and a cap is pointing upwards with his right hand. He is wearing a green and black camouflage jacket and pants. Behind him, two other men in dark jackets are looking in the same direction. They are standing in a snowy, wooded area with tall evergreen trees in the background. The ground is covered in snow and some dry grass is visible.

Kristinehamn

I december 2024 antog kommunfullmäktige den nya detaljplanen. Program- och systemhandlings-arbetet har påbörjats för teknisk försörjning, vägar och planer.

Förberedande åtgärder har påbörjats och under 2026 påbörjas markarbeten för infrastruktur.

Östersund

Undersöknings- och utredningsarbete pågår. Hösten 2024 genomfördes en revidering av den tänkta inplaceringen.

Målsättningen är att ett detaljplaneförslag ställs ut på samråd under 2025. Tidpunkten för byggstart beror på vad som sker i det pågående utrednings- och detaljplaneskedet.

Sollefteå

Grundläggande utredningar pågår och undersökningar för en planerad lokalisering utmed Tjärnmyrvägen.

Tidpunkt för byggstart beror på vad som sker i det pågående utrednings- och detaljplaneskedet.

Falun

Undersöknings- och utredningsarbete kopplat till bland annat naturvärden och artskydds-utredningar, hydrologi och geoteknik pågår.

Inplaceringsområdet har utökats för att bland annat kunna möta verksamhetens behov och reducera påverkan på naturvärden.

Halmstad

Halmstads garnison är en av Sveriges största garnisoner och navet för svenskt luftvärn. Inom ramen för försvarets stora tillväxt genomför vi just nu flera större projekt på området.

Den nya luftvärnshallen blir till ytan en av de största byggnaderna i vårt bestånd – 24 000 kvadratmeter.

Gotland

Gotland har pekats ut som ett av Sveriges mest militärstrategiskt viktiga områden och Försvarsmaktens återetablering pågår för fullt.

Våra projekt på regementsområdet Tofta sker i två etapper och resulterar i ett 20-tal byggnader. Den första etappen är färdig, den andra etappen pågår och förväntas vara klar 2026.

Förråd och skärmtak

Fortifikationsverket har fått regeringsbeslut på att investera i nybyggnation av förråd och skärmtak för mer än 8 miljarder kronor. Satsningen innehåller 218 byggnader som ska uppföras över hela landet under perioden 2024-2030..

Typbyggnader

Fortifikationsverket har tillsammans med Försvarsmakten utvecklat typbyggnads-modeller för effektivare byggprocesser. De standardiserade lösningarna förkortar led-tider och sänker kostnader utan att kompromissa med säkerhet eller funktion.

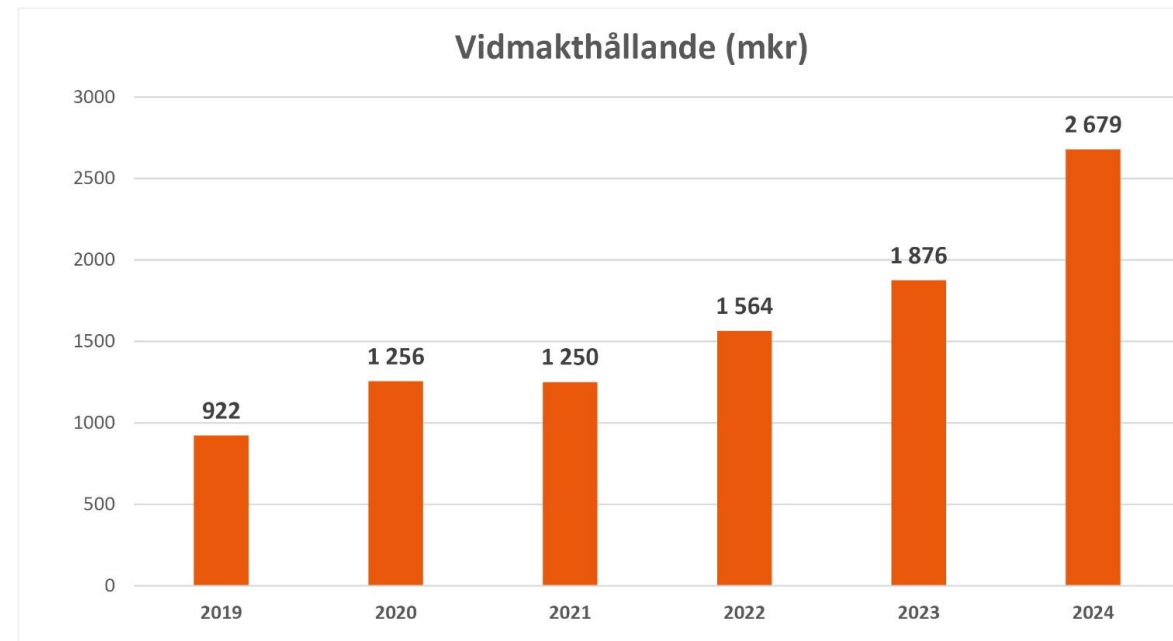
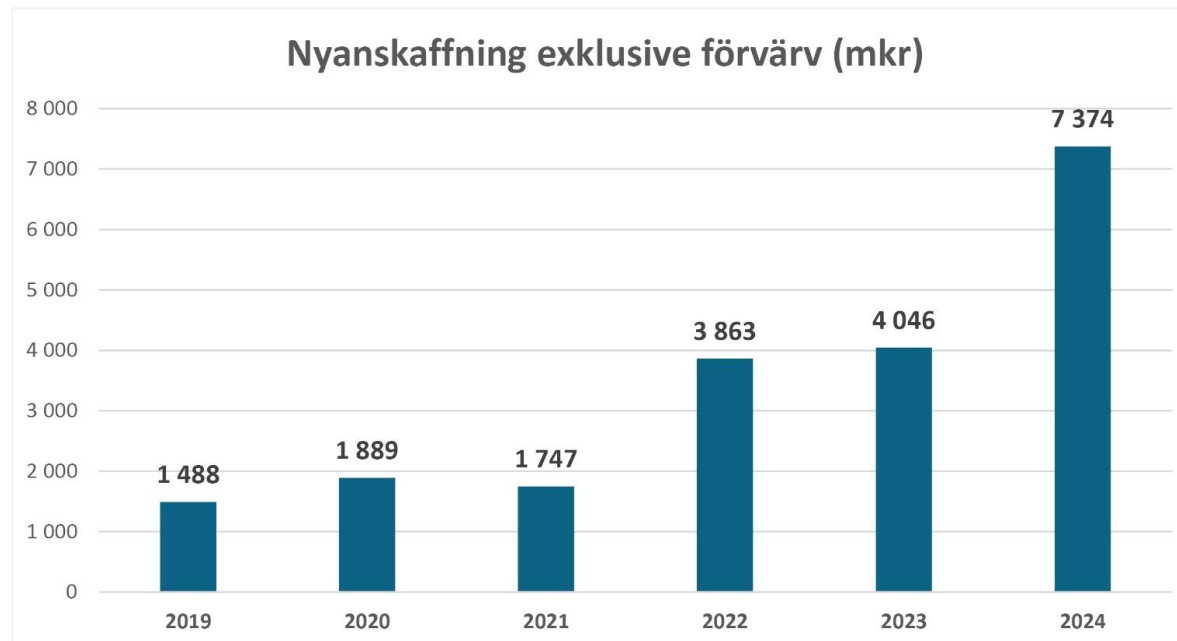
Typbyggnadskonceptet är avgörande för att snabbt möta behovet av ändamålsenliga försvarsanläggningar.

Typbyggnader

– ökar byggnationstakten utan att kompromissa med säkerhet eller funktion

Försvarsbeslut 2020 innebar en omställning i volymer

FORTIFIKATIONSVERKET

Frågor?

Upphandling

Två huvudsakliga lagar som reglerar Fortifikationsverkets upphandlingar

- *Lag (2016:1145) om offentlig upphandling(LOU)*
- *Lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS)*

Gäller (i princip) all anskaffning av varor, tjänster och byggentreprenader

De grundläggande upphandlingsprinciperna

Principen om icke-diskriminering

- Förbjudet att diskriminera leverantörer på grund av nationalitet. Lokala leverantörer får inte ges företräde

Principen om likabehandling

- Likabehandlingsprincipen innebär att leverantörer i lika situationer ska behandlas lika. Principen betyder också att leverantörer i olika situationer ska behandlas olika

Proportionalitetsprincipen

- Med principen om proportionalitet menas att kraven, kriterierna och villkoren i upphandlingen ska vara rimliga i förhållande till det som upphandlas

Principen om öppenhet

- Öppenhetsprincipen innebär att en upphandlande myndighet eller enhet ska agera på ett öppet sätt

Principen om ömsesidigt erkännande

- Principen om ömsesidigt erkännande innebär att bevis, så som intyg och certifikat, som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU- och EES-länder

Upphandlingsförfarande

- Ett eller två-stegsförfarande
- Kvalificering, prövning och utvärdering

Information om upphandling

Upphandling | Fortifikationsverket

 FORTIFIKATIONSVERKET

LYSSNA MENY SÖK

Startsida / Upphandling

Upphandling

Fortifikationsverket upphandlar allt från varor och tjänster till entreprenader. Ofta handlar det om långsiktiga upphandlingar för tekniskt komplexa anläggningar. Affärsmässighet och objektivitet är alltid viktigt i vårt arbete. När det är möjligt genomför vi upphandlingar tillsammans med andra myndigheter, till exempel Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Statens fastighetsverk.

Aktuella upphandlingar →

Här hittar du Fortifikationsverkets pågående upphandlingar.

Säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal →

Den verksamhet som Fortifikationsverket bedriver innebär att det ofta finns behov av att skydda säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i samban...

Så går en upphandling till →

När en upphandling ska genomföras tar vi fram upphandlingsdokument och annonserar ut upphandlingen. Vi prövar och utvärderar inkomna...

E-handel →

Fortifikationsverket arbetar med e-handel för beställningar och fakturahantering. Det automatiserar och effektiviserar våra inköpsrutin...

Generella upphandlingsdokument →

Här hittar du som leverantör eller entreprenör Fortifikationsverkets generella dokument avseende upphandling. Här finns bland annat handböcker,...

Omvänd skattskyldighet →

Fortifikationsverket omfattas av reglerna för omvänd skattskyldighet. Den omvända skattskyldigheten innebär att det är köparen och...

Ramavtal - exempel

- Ramavtal årsentreprenörer
 - Handlas upp i regionala eller lokala delar och i olika intervaller. Omfattar löpande underhållsarbeten
- Tekniska konsulttjänster
 - Projektering, ledningstjänster och besiktning

FORTIFIKATIONSVERKET
Swedish Fortifications Agency

Näringslivets försörjningsberedskap

Avtal för hela konfliktskalan – vad menas med det?

Maskinentreprenörerna ME

ME är bransch- och arbetsgivarorganisationen för maskinentreprenörer. ME företräder och stödjer medlemmarna och arbetar för branschens utveckling.

Vi verkar för fri företagsamhet och en sund marknadsekonomi och bevakar och påverkar branschens arbetsmarknadspolitiska frågor.

- 4100 medlemsföretag med 22 000 anställda och 25 000 anläggningsmaskiner
- 80 % av Sveriges kapacitet vad gäller anläggningsmaskiner och personal som kan operera dem finns hos våra medlemmar!
- Våra medlemmar lägger grunden för Sverige!

Näringslivets försörjningsberedskap

I regeringens nationella säkerhetsstrategi från juli 2024 uttalas att väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade inte kan uteslutas. Regeringen menar därför att upprustningen och förstärkningen av vår totalförsvarsförmåga måste präglas av en målinriktad och handlingskraftig inställning hos alla aktörer och på alla nivåer.

”Efter Sveriges medlemskap i Nato måste vi dimensionera för att ett mycket stor antal Nato-soldater ska vistas eller färdas i landet tillsammans med fordon och utrustning. Det kan komma att innebära att Sverige utgör en logistikhub där vägar järnvägar hamnar och broar och byggnader tex tillfälliga bostäder och sjukhus kommer behöva uppföras, byggas om eller repareras. Vi behöver också ha en beredskap för att reparera viktig infrastruktur som tex elmaster, vägar och kraftverk.”

Catarina Hedlund

Utredningen om näringslivets försörjningsberedskap N 2022:08

Återtagen bygg- och reparationsberedskap

- 2007 avvecklades den gamla bygg- och reparationsberedskapen (BRB) för krig, krigsfara och utomordentliga förhållanden. Staten hade då avtal med företag inom bygg, maskin/anläggning, installation och konsultföretag. BRB:n omfattade som mest ca 50 000 personer.
- Regeringsutredning om Näringslivets försörjningsberedskap, i syfte stärka Sveriges förmåga att upprätthålla nödvändig försörjning av samhällsviktiga varor och tjänster vid fredstida krissituationer, höjd beredskap eller krig.
 - Utredningen lämnade mars 2024 betänkande med förslag om ny beredskapssektor för industri, bygg och handel. I den skulle bygg- och anläggningsbranschen ingå.
 - Utredningen fick tilläggsdirektiv om att analysera hur en modern och effektiv byggnads- och reparationsberedskap (BRB) bör fungera, organiseras och finansieras. Samt lämna förslag om vilken myndighet som bör få ansvaret för BRB:n och om civilområdesansvariga länsstyrelser kan ha en roll i beredskapsarbetet. Betänktandet ska lämnas till regeringen i slutet av maj 2025.
 - Regeringen har i vårändringsbudgeten aviserat att man avser utse Boverket till beredskapsmyndighet
 - Därefter i lagstiftningskedjan: remisstid (ett antal månader), ev lagrådsremiss, proposition till riksdagen samt riksdagsbeslut.

Näringslivet – en viktig del av svensk beredskap

I väntan på beslut är det rimligt att anta att:

- Branscherna, marknaden och omvärlden har förändrats sedan den gamla BRB-tiden. Nu är det både omstart och nystart, och vi behöver reda ut **vad som krävs av en företagare i händelse av krig**.
- Avsikten är att **[stat/kommun/region]** ska teckna avtal med företag inom bygg, maskin/anläggning, installation och konsultföretag för att ingå i en återtagen svensk bygg- och reparationsberedskap.
- ***Det är nu vi har tid – men vi vet inte hur mycket.*** Vi kan inte vänta tills allt är utrett och alla beslut är fattade innan vi börjar förbereda oss. Vi behöver nyttja den tid som finns just nu, och som kanske inte kommer att finnas till förfogande senare.

Genom att se över sin **affärsplanering för höjd beredskap/krig** kan man göra företaget redo att delta i upphandlingar och teckna avtal som klarar hela konfliktskalan.

Höjd beredskap förutsätter regeringsbeslut

- ☒ Krig i Europa
 - ☐ Krig i ett grannland
 - ☐ Hybrida hot, mängd händelser som skulle kunna vara olyckor inträffar – ligger det en antagonist bakom?
 - ☐ Landet kan vara hotat genom aktiva åtgärder från kända eller okända aktörer
 - ☐ Sverige deltar i försvar av våra allierades territorium
-
- ☐ Allvarliga attacker sker mot vårt land, **skärpt beredskap råder**
 - ☐ Landet är i krig och försvarar sitt territorium, **högsta beredskap råder**

Fredstida lagstiftning gäller

Förändrat lagrum aktiveras tex

- Förfogandelag
- Totalförsvarsplikt
- Skyldighet för näringsidkare att anpassa sin verksamhet
- Arbetsrättslig beredskapslag
- Särskilda kollektivavtal, etc

Avtal för höjd beredskap behöver ta hänsyn till...

Personal – vilka är disponibla? Anställningsavtalet fortsätter gälla! Totalförsvarspliktlagen träder i kraft: värnplikt, civilplikt och allmän tjänsteplikt aktiveras.

- För dialog med beställaren kring: krav vid ev säkerhetsskyddade upphandlingar, vad gäller kring namngivna personer, redundans?

Underhåll – lagerhållning eller annan kapacitet för kontinuitetsdrift? Se över logistik, service och drift, tex drivmedel, reservdelar, reservkraft, reparationskapacitet. Utgå från störda leveranskedjor, elbortfall, störningar i data- och telefonkommunikation.

- För dialog med beställare kring: vilka friktioner ska man ska dimensionera för?

Transporter: förflyttning och leveranskedjor (rörlighet med disponibla resurser), alternativa vägar

- För dialog med beställare kring: krav på tillgänglighet (maskiner, utrustning och personal)

Skydd – repareratörer riskutsatta i händelse av ofred: arbetsmiljö, säkerhet och riskhantering.

- För dialog med beställare kring: hur anordnas säkerhet och skydd?

Ledning och kommunikation: Styrning och administration, informations- och it-säkerhet. Behövs analoga backsystem? Samverkan med beställare, underleverantörer och egen personal. Utgå från elbortfall, störningar i data- och telenät.

- För dialog med beställare kring: kommunikations- och samverkansformer

Ekonomi: ta höjd för extra kostnader relaterat till tex säkerhetsskyddad upphandling, kapacitet att fullgöra avtal över hela konfliktskalan (lagerhållning etc), och ev deltagande i övningar med personalen.

Viktigt att beställare har realistisk syn på vad man upphandlar och inte enbart premierar lägsta pris!

K-stämpla företaget: Bli redo att ta uppdrag inom svensk bygg- och reparationsberedskap

- Öka företagets resiliens och förmåga att stå redo om och när Sverige behöver dig
- Gör dig beredd att kunna lägga anbud och ingå avtal om att ta uppdrag i en kommande svensk bygg- och reparationsberedskap (BRB) eller att teckna avtal för hela konfliktskalan
- Ökade affärsmöjligheter, och ökad attraktivitet som arbetsgivare.

Maskinentreprenörerna (ME) kommer erbjuda en utbildning om vad som gäller för företagets roll i näringslivets försörjningsberedskap, erfarenheter från kriget i Ukraina och hur man gör en affärsplanering för ofred, med steg för steg-handledning.

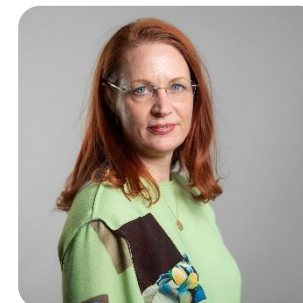
Håll utkik på me.se!

www.me.se

**Frågor? Hör gärna
av dig till mig!**

Veronica Sandström

Kommunikationschef &
Ansvarig branschens
beredskapsfrågor

veronica.sandstrom@me.se

Frågor: totalforsvar@byggforetagen.se

Ett samarbete mellan

BYGGFÖRETAGEN

| **4** | **Innovationsföretagen**

FORTIFIKATIONSVERKET